

اوېرمەھالە کووید: حفایقۇ باندى خان پوه كرئ

اوېرمەھالە کووید چە شى دى؟

ئىنى خلک چى پە وىروس اختە شوي دى د كوم لامى چى کووید-19 كىدىلى شي د دوى انتان خخە اوېرمەھالە اغىزى تجرىبە كرى. اوېرمەھالە کووید د اوېرد واتىن کووید، د کووید چخە وروستە حالت، او اوېرمەھالە کووید پە نوم هم پىژندل كىدى شى.

د اوېرمەھالە کووید نىنى نىنلىنى چە دى؟

د کووید چخە وروستى شرايىط كىدىلى شي د روانو روغتىيائى ستونزو پراخە لرى ولرى؛ دا شرايىط كىدىلى شي اونى، مياشتى يادىر اوېرد وي. ئىنى وختونە نىنى حتى لرى كىدى شي يادوبارە بىرته راشى.

تنفسى او زىره اروندا

- پە تنفس كى مشكل يا ساه لىنى توخى
- د سينى درد
- د زىره تىزە
- ضربە يا تakan

عمومى

- سترىيا ياداسى سترىيا چى پە ورخنى ژوند كى مداخله كوي
- هغە نىنى نىنلىنى چى د فزيكى يادىزىنى ھخو وروستە بدترە
- كىرى تې

نور

- د مفصلونو او عضلاتو درد
- سرى دانى
- د مياشتى دورى بىلۇنونە

عصبي

- پە فكر كولو او تمرىز كولو كى مشكل
- د سر درد
- د خوب مشكلات

هضمى

- نس ناستى
- د معدى درد

كول پە بوى ياخوند كى

- بىلۇن

خپگان او اضطراب

خوك پە اوېرمەھالە کووید باندى اختە كىرى؟

بىرى وختونە هغە خلک چى د کووید-19 سختە ناروغى لرى، مىگەن ھەرخوك چى کووید-19 ولرى كولى شي د کووید-19 اوېرىدى نىنى تجرىبە كرى، حتى هغە خلک چى لرى يادىزىنى ونلارى.

د خطر نورى دلى:

- د کووید-19 ناروغى لرى، پە ئانگرى توگە هغە كسان چى پە روغتون كى بىتىر شوي يادىزىنى تە ارتىا لرى.
- هغە خلک چى د کووید-19 خخە دمەن لومەن روغتىيائى شرايىط درلودل.
- هغە خلک چى د کووید-19 واكسين يى نە دى كرى.
- هغە خلک چى د کووید-19 ناروغى پرمەن يادىزىنى تە ارتىا لرى.
- لرونكى التهابى سندروم (MIS) تجرىبە كوي.

اوېردىمهالە كۈويدە: حقاپقۇ باندى ھان پوه كېرى

خنگە كولاي شو چى د اوېردىمهالە كۈويدە مخە ونىسو؟

د كۈويدە خخە وروستە ناروغى د مخنيوي غورە لارە دا دە چې خېل ھان او نور لە ناروغى خخە وژغورى. د ور كسانو لپارە، د كۈويدە-

19 پە ور اندى د واكسين سره تازە پاتى كىدل كولى شي د كۈويدە-

19 د انتان د مخنيوي او د جىي ناروغى پە ور اندى ساتتە كى

مرستە وکرى.

ايا ماشومان پە اوېردىمهالە كۈويدە باندى اختە كىدى شي؟

د كۈويدە خخە وروستى شرايط پە ماشومانو او لويانو كى لىز عام بىكارى، مگر اوېردىمهالە اغيزمن كىدى شي. ھوان ماشومان ممكىن

د هغو ستونزو پە بىانولو كى ستونزە ولرى چى دوى ورسە مخ

دى.

د بنوونخى مدیران، مشاورىن، او نىسان كولى شي د كورنيو او د

روغتىا پاملىنى متخصصىنۇ سره كار وکرى ترڅو د كۈويدە خخە

وروستى شرايطو كى ماشومانو تە مرستى چمتو كرى، پە ھانگرى

تۈگە ھەنگە كسان چى فىركە كوي، تەركىز كوي، ياخىزىي ستونزى

لرى.

خنگە د اوېردىمهالە كۈويدە سره ژوند وکرو؟

د درملنى غورە بولونه چى كولى شي د اوېردىمهالە كۈويدە درملنە كى مرستە وکرى لاهم خىرنە يى كىرى. پە هر صورت، داسى گامونە شتون لرى چى تاسو يى كولى شئ د نېبىو ادارە كولو كى درسە مرستە وکرى:

• د تۈلىزىو رسنیو پە گۈدن د خېرۇنۇ د لىدلو، لوستلو يا اورىدلو خخە وقفە

واخلائى. د كۈويدە-19 پە اىرە پە مىكرر پول اورىدىل كىدى شي د خېگان سبب شى.

•

د خېل بدن ساتتە وکرى.

• ڈۈزۈنۈزىو ساھ واخلائى، اوېردە يى كرى، مراقبت وکرى، ياد ذهن تەرىن ھەنگە وکرى.

•

ھەنگە وکرى صحى او متوازن خوارە وخورى.

كافي تەرىن وکرى، كە تاسو كولى شئ. د خېل بدن نېبىي واورى.

•

كافي خوب وکرى.

•

آرام كولو لپارە وخت ورکرى. كە تاسو د ورتىيا احساس كوى، ھەنگە وکرى حىنىي فعالىتىونە ترسە كرى چى تاسو ورخخە خوند اخلائى.

•

د نورۇ سره ارىيکە ونىسى. د هغو خلکو سره خېرى وکرى چى تاسو پىرى باور لرى او د خېلۇ اندىپىنسىو او دا چى تاسو خنگە احساس كوى ورتە ووياست.

پە 2022/10/14 پىل كىرى

د خورا تازە معلوماتو لپارە دلتە مراجعە وکرى

www.cdc.gov/coronavirus/2019-ncov/long-term-effects